

си правѣхъ сабя, като него... може и азъ да стана войвода.

— Войвода ли ще ставашъ, — сгълча го дѣдо му, който току що бѣ дотичалъ. — Разбойникъ ще станешъ ти! Вмѣсто да си гледашъ работата... Я се погледни: голѣмъ мжжъ си, десетата година прехвърли вече... Дѣдо ти е разправялъ... Азъ съмъ ти разправялъ приказки, а ти си ги смѣталъ за истина!

Дорчо пакъ завъртѣ колелото. Стефанъ тръгна следъ него. Голѣмитѣ му кафяви очи бѣха потънали въ сълзи.

А водата по вадитѣ пакъ отнасяше часоветѣ и днитѣ.

* * *

И колко дни бѣха изминали?

Стефанъ вече бѣше отрасналъ, бѣше станалъ левентъ момъкъ — силенъ и жилавъ. Той въртѣше мотиката по-честовръсто отъ другитѣ градинари, по-бързо отъ тѣхъ правѣше лехитѣ, по-умѣло садѣше зеленчука. Стариятъ му дѣдо се радваше, като го гледаше да работи, и съвсемъ бѣше забравилъ за дървената сабя.

После Стефанъ изчезна.

Най-напредъ дойде вестъ за него, че на голѣмитѣ борби въ Тулча победилъ страшния борецъ Кара-Мемишъ пехливанъ. После се разчу, че той се билъ заедно съ Раковски въ Бѣлградъ противъ турцитѣ. А сетне...

По цѣло българско премина новината: двесте юнаци българи излѣзли на Балкана да се биятъ съ турската войска. Предвождали ги Стефанъ Караджата и Хаджи Димитъръ. И двамата загинали славно за правда и за свобода. Новината стигна и въ равна Добруджа.

Научи я дѣдо Стефанъ, приведе глава и заплака:

— Божа работа. Всѣкому Богъ дава дарба. И на моя внукъ далъ.

Той влѣзе скришомъ въ бордея, отвори раклата, извади гуслата на внука си, помилва отпуснатитѣ ѝ жици и съ тѣга прошепна:

— Богъ да те прости, Стефане!

И му се стори, че робитѣ отъ цѣлата земя повториха следъ него:

— Богъ да прости Стефанъ Караджата!

Змей Горянинъ

